
День юриста

Закони — основа держави, юристи — її вартові

О. В. ЛАВРИНОВИЧ
Міністр юстиції України

*Саме високо-
професійні юристи
мають стояти на
сторожі держави —
закона, прав та
інтересів громадян*

*8 жовтня 2010 року
юристи вкотре відзначатимуть
своє професійне свято*

Як відомо, День юриста був започаткований Указом Президента України у 1997 р. Це свято об'єднує усіх юристів країни, який би шлях не обрали вони в своєму професійному житті: до правоохоронних чи судових органів, адвокатури чи нотаріату, органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування, юридичних консультацій чи юридичних служб підприємств, установ, організацій...

Історично склалося так, що робота юриста сприймається соціально значимою. І справді, ця професія є гуманною, оскільки спрямована на забезпечення прав і свобод людини, від рішення юриста залежить доля людини і навіть держави. Це точна та високоінтелектуальна професія, оскільки юристи орієнтуються у всіх сферах життя. І нарешті це творча професія, оскільки пов'язана з вирішенням у рамках закону нестандартних ситуацій. Кожного дня юристи стикаються зі складними завданнями, але їхній вердикт зобов'язаний відповідати не лише нормам права, а й нормам моралі, тобто бути глибоко виваженим та всебічно обміркованим.

Важко переоцінити й задачі, які поставили перед вітчизняними юристами в нинішній, не найпростіший, період розбудови України як демократичної правової держави. Ці завдання поставили професію в ряд державотворчих. Розвивається вітчизняне законодавство, з використанням професійних та інтелектуальних напрацювань правників відбувається реформування державних та суспільних інститутів. Саме на юристів покладається пошук рішень з утвердження принципу верховенства права, розвитку справедливого судочинства, вдосконалення законодавства України, посилення правових гарантій захисту різних верств населення і підвищення правосвідомості та правової культури громадян.

Отже, професія юриста вимагає від особи, яка її обрала, наявність глибоких знань права, високої правосвідомості, чіткого розуміння своєї відповідальності перед суспільством за долю людей, високої моральності, справедливості, принциповості.

Професія юриста настільки престижна, наскільки професійний юрист

Про престижність професії юриста можна зазначати багато.

Крім іншого, про це свідчить і попит на юристів на ринку праці. Значна частина вчорашніх випускників, підготовлених за умов поступового переходу від монізму до плюралізму

праворозуміння, стає учасниками демократичних процесів і водночас надією країни в частині її становлення як правової держави. Вони мають потенціал для утвердження в Україні принципу верховенства права, закріплений Конституцією України, вони здатні сприйняти й усвідомити різницю між «правом» і «законом».

Про значущість професії також свідчить і величезна кількість вищих навчальних закладів, які створюються для підготовки юристів в Україні. Нині у державі функціонують не лише спеціалізовані юридичні вищі навчальні заклади, а й десятки багатопрофільних навчальних закладів, які у своєму складі мають юридичні факультети.

Щоправда, темою окремої серйозної розмови, можливо, за менш урочистої нагоди, має стати проблема щодо забезпечення спроможності окремих навчальних закладів здійснювати якісну підготовку фахівців. Саме з цієї причини на ринку праці подекуди з'являються випускники юридичних вузів, які не отримали підготовку належної якості. У подальшому це призводить до надання неякісної правової допомоги, порушення прав громадян. Інший бік цієї ж проблеми — незаповнені вакантні посади юристів, причиною цього є відсутність досвіду роботи у молодих спеціалістів.

Ці проблеми лишаються актуальними, незважаючи на те, що кожного року кількість юристів збільшується приблизно на 70 тисяч — саме стіль-

ки осіб щороку отримують дипломи молодших спеціалістів, бакалаврів та спеціалістів за спеціальністю «Правознавство».

Тому в основу організації навчального процесу у вузах, що готують майбутніх юристів, мають бути покладені сучасні освітні та інформаційні технології, визначні досягнення вітчизняної та зарубіжної науки і практики. Ці фактори, в свою чергу, повинні стимулювати зацікавлене ставлення майбутніх юристів до теоретичних знань та передового досвіду, формуватимуть цілісний зміст їх професійної діяльності, сприятимуть засвоєнню ефективних, а іноді неординарних, способів розв'язання фахових проблем.

Знати право, служити праву, захищати право

Беззаперечно, що саме високопрофесійні юристи мають стояти на сторожі держави — закону, прав та інтересів громадян. Значення цієї місії завжди підвищується в умовах політичної та економічної нестабільності.

Професійного юриста вирізняють глибокі знання фундаментального характеру — розуміння загальних особливостей побудови і функціонування держави та права. А також спеціалізовані знання, тобто конкретні юридичні знання в різних галузях права

(цивільне, кримінальне, адміністративне тощо).

У кожного юриста має бути відчуття професійного обов'язку, який включає сукупність чинників правового та морального характеру. Так, одним із важливих обов'язків кожного юриста є надання безоплатної правової допомоги тим, хто її потребує, — малозабезпеченим, незахищеним верствам населення.

Бути юристом почесно й відповідально. Професіонал завжди усвідомлює, що за кожен свою дію несе відповідальність перед суспільством. Професія юриста пов'язана з можливістю впливати на ситуації, події, долі.

Тож давайте ніколи не забувати, що від того, наскільки відповідально та професійно ми, юристи, будуватимемо правову державу, залежить добробут усіх громадян України. Лише неухильне дотримання засад законності, неупередженості та об'єктивності призведе до становлення в Україні справжнього громадянського суспільства та розбудови демократичної правової країни.

Переконаний, що юристи, яким притаманне почуття відповідальності та високий професіоналізм, служитимуть інтересам України та її громадян, докладатимуть зусиль до побудови демократичної правової держави європейського зразка.